

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1319/2025
25.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Светлане Томић Јокић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ђорђа Вучића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К 309/23 од 24.04.2025.године и Вишег суда у Лесковцу Кж1 135/25 од 26.08.2025. године, у седници већа одржаној дана 25.11.2025.године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ђорђа Вучића, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Лесковцу К 309/23 од 24.04.2025.године и Вишег суда у Лесковцу Кж1 135/25 од 26.08.2025. године, у делу одлуке о трошковима кривичног поступка и у том делу предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно одлучивање, док се исти захтев **ОДБИЈА** као неоснован у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, као и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, а у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу К 309/23 од 24.04.2025. године окривљени АА, оглашен је кривим због извршења три кривична дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, за која су му утврђене појединачне новчане казне у износу од по 20.000,00 динара и осуђен је на јединствену новчану казну у износу од 60.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, уз упозорење да уколико окривљени изречену новчану казну не плати у остављеном року, суд ће исту заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом окривљени је обавезан да плати суду на име судског паушала износ од 10.000,00 динара, као и да солидарно плати приватним тужиоцима ББ, ВВ и ГГ на име трошкова кривичног поступка износ од 331.720,80 динара, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док су приватни тужиоци ББ, ВВ и ГГ, на основу члана 258. став 4. ЗКП, ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на парнични поступак.

Поред тога, истом пресудом приватни тужиоци ББ, ВВ и ГГ су обавезани да солидарно плате суду на име таксе за тужбу и одлуку износ од 1.960,00 динара, у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Лесковцу Кж1 135/25 од 26.08.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, а првостепена пресуда је потврђена.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Ђорђе Вучић поднео је захтев за заштиту законитости против наведених правноснажних пресуда, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, повреде одредаба из члана 441. став 4. ЗКП и повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, те преиначи побијане пресуде тако што ће одбити оптужбу против окривљеног услед постојања процесних околности које искључују кривично гоњење, те да суд обавезе приватне тужиоце да окривљеном плате трошкове кривичног поступка или да усвоји захтев и преиначи побијане пресуде, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе и одлучити да трошкови кривичног поступка падају на терет приватних тужилаца или да укине побијане пресуде, а предмет врати на поновни поступак првостепеном суду, као и да у смислу члана 488. став 2. ЗКП обавести браниоца о седници већа.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода захтева, нашао:

Основно бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости указује на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 263. став 1. ЗКП, истичући да је суд одлуком о трошковима кривичног поступка повредио закон на штету окривљеног.

С тим у вези наводи да је првостепени суд у пресуди која је предмет захтева, одлучујући о трошковима кривичног поступка погрешно обавезао окривљеног да је дужан да надокнади трошкове приватним тужиоцима ББ, ВВ и

ГГ за приступ адвоката на неодржани главни претрес на дан 18.11.2024. године, иако је на записнику са главног претреса Основног суд у Лесковцу констатовано да трошкови неодржаног претреса падају на терет приватних тужилаца, а који став је прихваћен као правилан и од стране другостепеног суда у пресуди којом је одлучивао по жалби браниоца и која је предмет захтева за заштиту законитости.

Одредбом члана 263. став 1. ЗКП прописано је да ће окривљени, оштећени, оштећени као тужилац, приватни тужилац, бранилац, законски заступник, пуномоћник, сведок, вештак, стручни саветник, преводилац, тумач и стурчно лице, без обзира на исход кривичног поступка, сносити трошкове свог довођења, одлагања доказне радње или главног претреса и друге трошкове поступка које су проузроковали својом кривицом, као и одговарајући део паушалног износа. Ставом 2. истог члана прописано је да се о трошковима из става 1. овог члана доноси посебно решење, осим ако се о трошковима које носе приватни тужилац или окривљени решава у одлуци о главној ствари.

По налажењу Врховног суда, у случају одлагања главног претреса приватни тужиоци ће сами сносити трошкове кривичног поступка без обзира на исход кривичног поступка, уколико је претрес одложен њиховом кривицом, али уз неопходан услов да се о скривљеним трошковима у смислу одредбе члана 263. став 2. ЗКП, донесе посебно решење или да се о истим одлучи у пресуди којом се одлучује о главној ствари, која одлука је у овом кривичном поступку изостала, имајући у виду да у списима предмета не постоји решење којим је одлучено о кривици приватних тужиоца ББ, ВВ и ГГ за одлагање главног претреса за дан 18.11.2024. године, нити су исти обавезани пресудом након окончања кривичног поступка.

Обавезујући окривљеног да накнади трошкове кривичног поступка за наведени неодржани главни претрес у првостепеној пресуди која је предмет захтева, а које трошкове су скривили приватни тужиоци, што је записнички констатовано дана 18.11.2024. године, којом приликом је констатовано да трошкове одлагања носе приватни тужиоци, оваквим поступањем суда побијаним правноснажним пресудама је учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, како се то основано указује у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Из наведених разлога Врховни суд је у том делу укинуо побијане правноснажне пресуде и предмет враћа првостепеном суду на поновно одлучивање, да би у складу са примедбама изнетим у овој пресуди донео правилну и на закону засновану одлуку.

У преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован и недозвољен.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, наводима да у конкретном случају постоје околности које трајно искључују кривично гоњење окривљеног.

С тим у вези бранилац окривљеног истиче да је суд био у обавези да донесе решење којим се приватна тужба одбија, имајући у виду поступање суда по приватној тужби, јер су у конкретном случају били испуњени услови из члана 505. став 5. ЗКП, који прописује да у случају када је приватни тужилац уредно позван ради упознавања са могућношћу упућивања на поступак медијације, а изостанак не оправда, суд доноси решење којим се приватна тужба одбија.

Наводе садржане у захтеву за заштиту законитости, бранилац окривљеног АА, адвокат Ђорђе Вучић, истицао је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд – Виши суд у Лесковцу је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и у образложењу пресуде Кж1 135/25 од 26.08.2025. године је дао јасне и довољне разлоге за свој став да нису били испуњени законски услови за одбијање оптужбе, па самим тим ни околности које трајно искључују кривично гоњење окривљеног (страна 3, други став другостепене пресуде), које разлоге Врховни суд у свему прихвата и, у смислу члана 491. став 2. ЗКП, на њих упућује.

Поред тога, бранилац окривљеног истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП наводима да се првостепена пресуда заснива на незаконитом доказу. По ставу одбране, као незаконити доказ се означава налаз и мишљење вештака од 17.01.2025. године, које је првостепени суд наредио, а наредбу није доставио одбрани, у смислу члана 117. став 5. ЗКП.

Према наводима захтева, налаз и мишљење је сачињен и супротно одредби члана 152. став 3. ЗКП, јер суд није донео наредбу за претрес телефона, већ је судски вештак за информационе технологије приликом утврђивања остварене комуникације између приватне тужиле и окривљеног вршио преглед телефона чиме су повређене цитиране одредбе. По наводима одбране преглед порука са телефона, листинга остварених позива на савременим телефонима представља приступ садржају мобилног телефона, односно уређају за аутоматску обраду података за чије претресање је неопходна нареба суда.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости, Врховни суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 117. ЗКП прописано је да орган поступка по службеној дужности, или на предлог странке и браниоца одређује вештачење писаном наредбом, а ако постоји опасност од одлагања, вештачење се може и усмено одредити уз обавезно састављање службене белешке. Ставом 5. истог члана прописано је да ако вештачење одређује суд, наредба се доставља и странкама.

Из списка предмета произлази да је суд писаном наредбом К 309/23 од 12.12.2024. године одредио вештачење остварене телефонске комуникације између окривљеног и приватне тужиле ББ у дане 06.,07. и 08.04.2023. године, приликом чега ће имати у виду поруке које су скриншотоване и налазе се у списима предмета. Након достављеног налаза и мишљења вештака за област

информационе технологије од 28.01.2025. године, исто је достављено странкама у поступку.

Имајући наведено у виду, Врховни суд налази да се у конкретном случају радило о доказној радњи вештачења у смислу одредбе члана 117. ЗКП, а не о доказној радњи претресања уређаја за аутоматску обраду података у смислу одредбе члана 152. став 3. ЗКП. Како је суд донео наредбу за вештачење након чега је налаз и мишљење достављено странкама, то недостављање наредбе не чини доказну радњу незаконитом, те је у свему поступљено у складу са одредбама ЗКП, односно доказ је законит по начину прибављања, па су оцењени као неосновани наводи захтева за заштиту законитости којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Поред тога, указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА, адвокат Ђорђе Вучић, истиче да изрека пресуде не садржи све битне елементе кривичног дела увреда из члана 170. КЗ, односно да није описан субјективни елемент, да је кривично дело окривљени извршио у намери омаловажавања приватних тужилаца. С тим у вези наводи, да је остало нејасно ако су поруке слате приватној тужиљи ББ, на који начин је окривљени поступао у намери омаловажавања приватних тужилаца ВВ и ГГ.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су, по налажењу овог суда, у наведеном делу неосновани.

Кривично дело увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика чини онај ко увреди другога.

По оцени овога суда, у чињеничном опису радње извршења окривљеног АА датом у изреци првостепене пресуде, наведене су све чињенице и околности које чине законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, због којег је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом и то три кривична дела извршена према троје приватних тужилаца. Изрека правноснажне пресуде садржи како објективна обележја, у односу на радњу извршења (...увредио приватне тужиоце ББ, ВВ и ГГ, са намером да приватне тужиоце омаловажи и повреди њихову част и углед, на тај начин што је из своје куће, док су се приватни тужиоци налазили у Лесковцу, дана 06.04.2023. године... са свог мобилног телефона број...приватној тужиљи ББ, путем Вибер апликације на њен број мобилног телефона... послао поруку „Је.ем их у уста Преварарнска, дугују ми 500 е. Ако неисплате брука и срамота а леже на милионима“, које увреде су се односиле на ВВ и ГГ; дана 07.04.2023. године... са свог мобилног телефона број...приватној тужиљи ББ, путем Вибер апликације на њен број мобилног телефона... послао поруку „Тешка су го.на и дабогда јели камење јер су смрадови. Лажови и преваранти“ које увреде су се односиле на ВВ и ГГ; дана 08.04.2023. године... са свог мобилног телефона број...приватној тужиљи ББ, путем Вибер апликације на њено број мобилног телефона... послао поруку „Извини за оно што сам рекао да ћу те ј. Криво ми што ми ниси одговорила. Блоцк ме. Позз“...“ Пошто си као и газде безобразна и тебе би је.о баш онако како заслужијеш и јаче од тога. Да запамтиш и да сањаш.“, које увреде

су се односиле на тужиљу ББ), тако и субјективна обележја предметног кривичног дела, која се односе на урачунљивост и умишљај окривљеног, усмерен на извршење кривичних дела у питању.

Описаном радњом у изреци правноснажне пресуде јасно је да је окривљени критичном приликом повредио част и углед приватних тужилаца, јер је терминологија која је употребљена приликом слања порука, од стране окривљеног, експлицитно увредљивог карактера, усмерена на личности приватних тужилаца, а увредљиве речи су упућене двојници приватних тужилаца, као и речи које су упућене приватној тужиљи посебно, које су сексуалне конотације, као вредносни судови, при чему је намера омаловажавања изричито унета у изреку, па се у описаним радњама окривљеног стичу сва законска обележја три кривична дела увреда из члана 170. став 1. КЗ.

Самим тим, побијаним правноснажним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на коју се поднетим захтевом браниоца неосновано указује.

Поред тога, бранилац окривљеног истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) и став 2. тачка 3) ЗКП.

Међутим, повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) и став 2. тачка 3) ЗКП, сходно одредби члана 485. ЗКП, нису предмет разматрања од стране Врховног суда у поступку по захтеву за заштиту законитости, дакле нису дозвољени разлози, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, због чега је Врховни суд, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у наведеном делу, оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога Врховни суд је на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, 492. став 1. тачка 1) ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић